

LXXIV. PHẨM VÔ TƯỚNG

01

Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

- Thế Tôn! Nếu tất cả pháp đều dùng vô tánh làm tự tánh thì vì thấy những nghĩa gì mà các Đại Bồ-tát muốn làm lợi ích, an lạc hữu tình, cầu hướng đến quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Phật bảo Thiện Hiện:

- Do tất cả pháp đều lấy vô tánh làm tự tánh nên các Đại Bồ-tát muốn làm lợi ích, an lạc hữu tình. Vì sao? Vì các loài hữu tình có đủ đoạn kiến, thường kiến, trụ nơi có sở đắc, khó có thể điều phục, ngu si điên đảo, khó có thể giải thoát.

Thiện Hiện nên biết! Người trụ nơi có sở đắc do tướng có sở đắc nên không chứng đắc, không hiện quán cũng không có quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

- Nếu người có sở đắc không chứng đắc, không hiện quán cũng không có quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thì người không có sở đắc có chứng đắc, có hiện quán và có quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề không?

Phật bảo Thiện Hiện:

- Nếu không có sở đắc thì tức là chứng đắc, tức là hiện quán, tức là quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Vì sao? Vì nó không phá hoại pháp giới tướng.

Thiện Hiện nên biết! Nếu có người ở trong pháp vô sở đắc này muốn có sở đắc, muốn được hiện quán, muốn chứng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thì nên biết người ấy muốn phá hoại pháp giới.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

- Nếu người có sở đắc không chứng đắc, không hiện quán, cũng không có quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, còn không sở đắc thì tức là chứng đắc, tức là hiện quán, tức là quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thì ở trong vô sở đắc không có chứng đắc, không hiện quán, không có quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thì các Đại Bồ-tát làm sao có được sơ địa cho đến thập địa? Làm sao có được vô sanh pháp nhẫn? Làm sao có được quả báo thân thông? Làm sao có được

quả báo của bố thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa? Làm sao an trụ vào quả báo của sanh pháp, thành thực hữu tình, trang nghiêm cõi Phật, cúng dường các phẩm vật vi diệu cho các đức Phật, đạt được căn lành cho đến quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà quả báo vẫn chưa hết, lần lượt cho đến sau khi nhập Niết-bàn xá-lợi của Phật và các đệ tử vẫn được cung kính cúng dường mọi thứ, như vậy, thế lực thiện căn mới cùng tận.

Phật bảo Thiện Hiện:

- Do tất cả pháp vô sở đắc nên các Đại Bồ-tát có được sơ địa cho đến thập địa, chính vì lẽ ấy nên có được vô sanh pháp nhẫn, chính vì lẽ ấy nên có được quả báo của thần thông, chính vì lẽ ấy nên có được quả báo của việc bố thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa, chính vì lẽ ấy nên được an trụ vào quả báo của sanh pháp, thành thực hữu tình, trang nghiêm cõi Phật, cung kính cúng dường các phẩm vật vi diệu cho các vị Phật, thu được căn lành cho đến khi đạt được quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà quả báo vẫn chưa hết, lần lượt cho đến sau khi nhập Niết-bàn xá-lợi của Phật và các đệ tử vẫn được cung kính cúng dường. Như vậy, thế lực thiện căn mới cùng tận.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

- Nếu tất cả pháp đều vô sở đắc thì bố thí, tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã ba-la-mật-đa và các thần thông có gì sai khác?

Phật bảo Thiện Hiện:

- Pháp vô sở đắc là sáu Ba-la-mật-đa như bố thí... và các thần thông đều không khác nhau, nhưng vì muốn giúp cho người có sở đắc kia lìa bỏ các sự đắm nhiễm, Ta mới phương tiện giảng nói sáu Ba-la-mật-đa như bố thí... và các thần thông có tướng sai khác.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

- Vì lý do gì mà người không có sở đắc nói sáu pháp Ba-la-mật-đa như bố thí, tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã ba-la-mật-đa và các thần thông không có sai khác.

Phật bảo Thiện Hiện:

- Lúc thực hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, các Đại Bồ-tát không trụ vào việc bố thí, không trụ vào người thí, không trụ vào người nhận, không trụ vào nơi thí, không trụ vào quả báo của việc bố thí để thực hành bố thí, không trụ vào tịnh giới mà hộ trì tịnh giới, không trụ vào an nhẫn mà tu an nhẫn, không trụ vào tinh tấn mà siêng năng tinh tấn, không trụ vào tịnh lự mà nhập vào tịnh lự, không trụ

vào Bát-nhã mà phát sanh Bát-nhã; không trụ vào thần thông mà phát sanh thần thông; không trụ vào bốn niệm trụ cho đến tám chi thánh đạo mà tu bốn niệm trụ cho đến tám chi thánh đạo; không trụ vào ba pháp môn giải thoát mà tu ba pháp môn giải thoát; không trụ vào bốn tịnh lự, bốn vô lượng, bốn định vô sắc mà tu bốn tịnh lự, bốn vô lượng, bốn định vô sắc; không trụ vào tám giải thoát cho đến mười biến xứ mà tu tám giải thoát cho đến mười biến xứ; không trụ Bồ-tát địa mà tu Bồ-tát địa; không trụ pháp môn Đà-la-ni, pháp môn Tam-ma-địa mà tu pháp môn Đà-la-ni, pháp môn Tam-ma-địa; không trụ năm loại mắt, sáu phép thần thông mà tu năm loại mắt, sáu phép thần thông; không trụ mười lực Như Lai cho đến mười tám pháp Phật bất cộng mà tu mười lực Như Lai cho đến mười tám pháp Phật bất cộng; không trụ pháp không quên mất, tánh luôn luôn xả mà tu pháp không quên mất, tánh luôn luôn xả; không trụ trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng mà tu trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng; không trụ vào hữu tình mà thành thực hữu tình; không trụ vào cõi Phật mà trang nghiêm cõi Phật; không trụ vào tất cả pháp Phật mà chứng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Này Thiện Hiện! Các Đại Bồ-tát phải thực hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa vô sở đắc. Đại Bồ-tát nào có thể thực hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa vô sở đắc thì tất cả ác ma và quyến thuộc của ác ma đều không thể phá hoại.

Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

- Lúc thực hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, các Đại Bồ-tát phải nhất tâm hiện khởi làm sao để có thể hộ trì sáu Ba-la-mật-đa; cũng có thể hộ trì bốn tịnh lự, bốn vô lượng, bốn định vô sắc; cũng có thể hộ trì ba mươi bảy pháp Bồ-đề phần; cũng có thể hộ trì ba pháp môn giải thoát; cũng có thể hộ trì tám giải thoát cho đến mười biến xứ; cũng có thể hộ trì tất cả pháp môn Đà-la-ni, pháp môn Tam-ma-địa; cũng có thể hộ trì năm loại mắt, sáu phép thần thông; cũng có thể hộ trì mười lực Như Lai cho đến mười tám pháp Phật bất cộng; cũng có thể hộ trì pháp không quên mất, tánh luôn luôn xả; cũng có thể hộ trì trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng; cũng có thể hộ trì ba mươi hai tướng tốt và tám mươi vẻ đẹp của Phật.

Phật bảo Thiện Hiện:

- Lúc Đại Bồ-tát thực hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, nếu pháp tu bố thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa đều được Bát-nhã ba-la-mật-đa hộ trì thì mới được viên mãn, như vậy cho đến

pháp tu ba mươi hai tướng tốt và tám mươi vẻ đẹp của bậc Đại sĩ đều được Bát-nhã ba-la-mật-đa hộ trì thì mới được viên mãn.

Như vậy, Thiện Hiện! Lúc thực hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, các Đại Bồ-tát nhất tâm hiện khởi thì có thể hộ trì sáu Ba-la-mật-đa như vậy cho đến cũng có thể hộ trì ba mươi hai tướng tốt, tám mươi vẻ đẹp của bậc Đại sĩ.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch:

- Bạch Thế Tôn! Vì sao lúc thực hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, các Đại Bồ-tát có làm việc gì đều được Bát-nhã ba-la-mật-đa hộ trì cho nên nhất tâm hiện khởi liền có thể hộ trì sáu Ba-la-mật-đa cho đến ba mươi hai tướng tốt và tám mươi vẻ đẹp của bậc Đại sĩ.

Phật bảo Thiện Hiện:

- Lúc Đại Bồ-tát thực hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, pháp tu bố thí cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa đều được Bát-nhã ba-la-mật-đa hộ trì nên xa lìa hai tướng, như vậy cho đến pháp tu ba mươi hai tướng tốt, tám mươi vẻ đẹp của bậc Đại sĩ cũng được Bát-nhã ba-la-mật-đa hộ trì nên xa lìa hai tướng.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

- Vì sao lúc thực hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, Đại Bồ-tát tuy thực hành bố thí cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa mà không có hai tướng, như vậy cho đến tu ba mươi hai tướng tốt, tám mươi vẻ đẹp mà không có hai tướng?

Phật bảo Thiện Hiện:

- Lúc thực hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, vì muốn viên mãn bố thí Ba-la-mật-đa nên ở trong bố thí Ba-la-mật-đa, các Đại Bồ-tát hộ trì tất cả Ba-la-mật-đa cho đến ba mươi hai tướng tốt, tám mươi vẻ đẹp của bậc Đại sĩ để thực hành bố thí và nhờ đó nên không có hai tướng. Như vậy cho đến vì muốn viên mãn tám mươi vẻ đẹp nên ở trong tám mươi vẻ đẹp hộ trì tất cả Ba-la-mật-đa, cho đến ba mươi hai tướng tốt, tám mươi vẻ đẹp của bậc Đại sĩ để tu tám mươi vẻ đẹp và do đó mà không có hai tướng.

Lại nữa Thiện Hiện! Do các Đại Bồ-tát thực hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, nên nếu thực hành bố thí Ba-la-mật-đa thì trụ tâm vô lậu mà thực hành bố thí Ba-la-mật-đa. Nếu thực hành tịnh giới cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa thì trụ ở tâm vô lậu mà thực hành tịnh giới, cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa. Do đó, tuy thực hành bố thí cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa nhưng không có hai tướng. Như vậy cho đến nếu tu ba mươi hai tướng của bậc Đại sĩ thì trụ vào tâm vô lậu mà tu

ba mươi hai tướng của bậc Đại sĩ; nếu tu tám mươi vẻ đẹp thì trụ vào tâm vô lậu mà tu tám mươi vẻ đẹp. Vì vậy tuy tu ba mươi hai tướng của bậc Đại sĩ và tám mươi vẻ đẹp nhưng vị ấy không có hai tướng.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

- Thế nào là Đại Bồ-tát thực hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa? Nếu thực hành Ba-la-mật-đa thì trụ ở tâm vô lậu mà thực hành bố thí Ba-la-mật-đa, như vậy cho đến nếu tu tám mươi vẻ đẹp thì trụ vào tâm vô lậu mà tu tám mươi vẻ đẹp?

Phật bảo Thiện Hiện:

- Lúc thực hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, Đại Bồ-tát nào dùng tâm lìa tướng, không thấy ác tướng để thực hành bố thí Ba-la-mật-đa có nghĩa là không thấy ai có thể thực hành bố thí, bố thí vật gì và cho ai, ai nhận vật thí này, vì sao thực hành bố thí. Vị ấy trụ vào tâm vô lậu, lìa tướng, lìa tham ái, lìa bợn xén mà thực hành bố thí Ba-la-mật-đa. Khi đó, vị ấy không thấy được thực hành bố thí, cũng không thấy tâm vô lậu này cho đến không thấy tất cả Phật pháp. Đại Bồ-tát này trụ vào tâm vô lậu mà thực hành bố thí Ba-la-mật-đa. Như vậy cho đến lúc thực hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, Đại Bồ-tát nào dùng tâm lìa tướng không thấy các tướng mà tu tám mươi vẻ đẹp, nghĩa là không thấy ai là người tu tám mươi vẻ đẹp, tu tám mươi vẻ đẹp với ai, vì việc gì mà tu tám mươi vẻ đẹp, làm sao để tu tám mươi vẻ đẹp. Khi vị ấy trụ vào tâm vô lậu, lìa tướng này, không nhiễm, không đắm để tu tám mươi vẻ đẹp, thì không thấy chỗ tu tám mươi vẻ đẹp cũng không thấy tâm vô lậu này, cho đến không thấy tất cả Phật pháp.

Như vậy Đại Bồ-tát này trụ vào tâm vô lậu để thực hành tám mươi vẻ đẹp.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

- Lúc thực hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, đối với tất cả pháp vô tướng, vô tác, Đại Bồ-tát làm sao có thể viên mãn bố thí Ba-la-mật-đa, cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa, như vậy cho đến làm sao có thể viên mãn ba mươi hai tướng tốt, tám mươi vẻ đẹp của bậc Đại sĩ.

Phật bảo Thiện Hiện:

- Lúc thực hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, các Đại Bồ-tát có thể dùng tâm vô lậu lìa tướng để thực hành bố thí. Tùy theo nhu cầu của các hữu tình, vị ấy đều bố thí đầy đủ. Nếu có người cần đầu, mắt, tủy, não, da, thịt, tay, chân, gân, xương, thân mạng vị ấy cũng đều bố thí. Nếu có người cần quốc thành, vợ con, thân thuộc yêu quý của

mình và các loại đồ vật trang sức thì vị ấy cũng đều bố thí cho. Lúc bố thí như vậy, giả sử có người đến trước mặt quở mắng: Than ôi Đại sĩ! Thực hành việc bố thí vô ích này làm gì? Người bố thí như vậy sẽ gặp các khổ não vào đời này và đời sau. Nhờ thực hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa nên tuy nghe lời ấy nhưng Đại Bồ-tát này không bị thối lui mà chỉ nghĩ: Tuy người kia đến quở mắng ta nhưng ta không nên buồn rầu hối hận. Ta phải dùng mảnh bố thí cho các hữu tình những vật họ cần dùng không chút mỏi mệt. Đại Bồ-tát này đem công đức của việc bố thí đó cho các hữu tình một cách bình đẳng, rồi cùng nhau hồi hướng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Lúc bố thí và hồi hướng, họ không thấy tướng ấy nghĩa là không thấy ai có thể bố thí, nơi thí, vật thí, ai nhận bố thí, lý do bố thí, cũng không thấy ai hồi hướng, sao phải hồi hướng, hồi hướng thế nào, hồi hướng nơi nào, đối với tất cả các vật và việc như vậy họ đều không thấy. Vì sao? Các pháp như vậy đều do nội Không nên rỗng không, như vậy cho đến do tự tướng không nên rỗng không.

Sau khi đã quán sát tất cả các pháp đều rỗng không rồi, Đại Bồ-tát này lại nghĩ: Ai có thể hồi hướng, hồi hướng vật gì, lý do hồi hướng, hồi hướng nơi nào. Các pháp như vậy đều bất khả đắc. Do Đại Bồ-tát này quán như vậy và niệm như vậy nên việc hồi hướng đó gọi là hồi hướng trọn vẹn. Nhờ đó họ lại có thể thành thực hữu tình, trang nghiêm cõi Phật, cũng có thể viên mãn bố thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa, như vậy cho đến cũng có thể viên mãn ba mươi hai tướng tốt, tám mươi vẻ đẹp của bậc Đại sĩ. Tuy có thể viên mãn bố thí Ba-la-mật-đa như vậy nhưng Đại Bồ-tát này không nắm giữ quả báo của bố thí. Tuy không cần nhận lấy quả dị thực của bố thí nhưng nhờ bố thí Ba-la-mật-đa hoàn toàn thanh tịnh nên vị ấy có thể có đầy đủ mọi đồ vật theo ý muốn. Giống như mọi thứ cần dùng của chư thiên trời Tha hóa tự tại đều hiện ra theo ý, cũng vậy các vật mà Đại Bồ-tát này cần dùng đều đầy đủ theo ý. Họ có thể đem các phẩm vật vi diệu để cúng kính cúng dường tôn trọng ngợi khen chư Phật Thế Tôn, cũng có thể làm cho trời, người, A-tu-la có đầy đủ các thứ cần dùng. Nhờ việc bố thí Ba-la-mật-đa vị ấy thu nhiếp các hữu tình, dùng phương tiện thiện xảo bằng pháp ba thừa để an lập họ, giúp họ đều được lợi ích.

Như vậy, Thiện Hiện! Lúc thực hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, nhờ năng lực của tâm vô lậu xa lìa các tướng, Đại Bồ-tát này có

Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa

thể ở trong pháp vô tướng, vô tác làm viên mãn bố thí Ba-la-mật-đa, cũng có thể viên mãn các công đức khác.

Quyển thứ 466

HẾT